

הפסוק "אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום" מדבר בכנסת ישראל, שנמשלה לאשה הנשאת לבעל. ולכן, אגב כך, מביאה הגמרא עוד מקום שנמשלה כנסת ישראל לאשה נשואה [רש"י לקמן].

כתיב: [בהושע ב] "והיה במקום שהוא נאם ה': תקראי לי אישי, ולא תקראי לי עוד בעלי".

אמר רבי יוחנן: ככלה בבית חמיה, שכבר

ומביאה הגמרא פסוק שלמדנו ממנו שדרך האשה להיות רדופה לילך ברגל הראשון לבית אביה.

דכתיב: "אז הייתי בעיניו כמוצאת שלום" [שיר השירים ח].

ואמר רבי יוחנן: ככלה שנמצאת שלמה בבית חמיה [אצל בעלה]. ורדופה לילך להגיד שבחה בבית אביה.

תאכל במקום שרוצה, אבל אם הלכה ממש, ודאי דעתה לאכול משל אביה. או שמא גם אם הלכה ממש, ספק הוא. [ומשמע מדברי התוספות שהמשנה מדברת בודאי באופן שלא הלכה ברגל הראשון. אלא שהסתפקו אם מדובר גם בהלכה]. וגם בהסבר "רדופה ואינה רדופה" חולקין על רש"י. שהם מפרשים "רדופה לילך" היינו ברגל הראשון מיד אחרי הנישואין. ועדיין לא הלכה לבית אביה קודם לכן להגיד שבחה. ו"אינה רדופה" היינו שפסח הוא רגל ראשון להליכתה [שכנראה תלך בו], אבל כבר עבר רגל אחד מן הנישואין ולא הלכה בו. וכיון שאנו רואים שאינה רדופה, שמא גם עכשיו לא תאכל אצל אביה. או שמדובר ברגל ראשון לאחר הנישואין, אבל כבר הספיקה לומר שבחה קודם לכן בבית אביה. ולכן אינה רדופה כל כך.

ולפי זה ביארו את דברי הברייתא "מכאן ואילך רצה אוכלת משל אביה רוצה משל בעלה" שמדובר שעדיין לא הלכה לבית אביה. ולכן מרגל שני ואילך הוא ספק. אבל אם כבר הלכה ברגל ראשון. ודאי אוכלת משל בעלה. כרישא של משנתינו.

ומדברי הרמב"ם [פרק ב' הלכה י"א] נראה שמפרש "רדופה לילך" שהיתה נחפזת ללכת

שבשאר השנים מלבד פסח ראשון אפילו אינה בבית בעלה אוכלת משל בעלה. ולפי זה צריך לומר שמה שאמרה המשנה "בזמן שהיא בבית בעלה" זהו בגלל רגל ראשון בלבד.

והמאירי כתב בדעת גדולי הרבנים [רש"י] שבשאר הרגלים אם הלכה לבית אביה תאכל במקום שהיא רוצה, בין ברדופה בין שאינה רדופה. אבל בדברי רש"י שלפנינו מבואר בפירוש שאם אינה רדופה, בשאר רגלים תאכל משל בעלה.

וביארנו את המשנה והגמרא על פי דברי המאירי בדעת רש"י, שמדובר במשנה בהלכה ברגל הראשון לבית אביה, אלא שאנו מסופקין שמא בדעתה לחזור לבית בעלה.

ומדברי התוספות נראה שפירשו את המשנה כך: "האשה בזמן שהיא בבית בעלה". היינו בזמן שדרכה להיות בבית בעלה, כלומר ברגל שני, בזה הדין ש"תאכל משל בעלה".

"הלכה רגל ראשון לעשות בבית אביה" כוונת המשנה לומר שדרך כל אשה לילך רגל הראשון לבית אביה, להגיד שבחה שנמצאה שלימה.

והסתפקו בתוספות: האם מדובר במשנה דוקא בשלא הלכה לבית אביה [אלא שאנו משערים שהיא תלך. שכן הוא הדרך], שאז